

“Handelingsgerichte diagnostiek om er achter te komen wat een hoogbegaafde leerling thuis en op school nodig heeft”

Begeleiding in het voortgezet onderwijs

Christine Sijtsma MSc werkt als gedragswetenschapper bij het Samenwerkingsverband VO Delfland. Ze volgde de opleiding kinder- en jeugdpsychologie aan de Universiteit Leiden. Met het volgen van de ECHA-opleiding aan de Radboud Universiteit specialiseerde ze zich in onderwijs in hoogbegaafdheid. In het samenwerkingsverband adviseert zij over passend onderwijs voor dubbel bijzondere (hoog) begaafde leerlingen en heeft ze zich gespecialiseerd in handelingsgerichte diagnostiek bij deze doelgroep. Ze coördineert een expertisegroep hoogbegaafdheid waarin docenten, begeleiders passend onderwijs en gedragswetenschappers kennis delen en ontwikkelen.

Expertisegroep hoogbegaafdheid

Deze groep ontwikkelt en deelt met elkaar kennis over hoogbegaafdheid. Gedragswetenschappers in deze groep doen handelingsgerichte diagnostiek en docenten bieden begeleiding aan dubbel bijzondere (hoog) begaafde leerlingen in het voortgezet onderwijs. De visie is dat elke leerling uniek is en dat er steeds individueel gekeken moet worden naar wat een leerling nodig heeft. Goede handelingsgerichte diagnostiek helpt om er achter te komen wat een leerling nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen. We volgen daarbij de methodiek die is ontwikkeld door Agnes Burger-Veltmeijer.

Christine: *“Hoogbegaafdheid is geen stoornis en de meeste hoog-intelligente kinderen groeien op zonder bijzondere problemen. Maar niet alle hoogbegaafde leerlingen presteren volgens verwachting. Sommige leerlingen doen te weinig aan hun huiswerk of hebben weinig aansluiting bij leeftijdgenoten. Leerlingen kunnen zich somber, angstig en gestrest voelen en ontwikkelen lichamelijke klachten zoals hoofdpijn en buikpijn en kunnen er steeds meer tegenop gaan zien om naar school te gaan. Voor school en ouders kan het een hele puzzel zijn om te achterhalen wat er nodig is. Is er sprake van onderpresteren, of is er sprake van andere (aan autisme-gerelateerde) problematiek? Afhankelijk van de oorzaak van de problemen, is er verschillende ondersteuning nodig.”*

Samenwerkingsverband
VO Delfland 28.09

"Het onderzoek heeft een goed beeld opgeleverd van de sterke en ontwikkelpunten van onze zoon. Juist omdat er niet alleen naar intelligentie maar ook naar sociale en emotionele aspecten is gekeken."

Ouders, leerling vwo-4

Handelingsgericht onderzoek

Christine: "Mijn collega gedragswetenschappers en ikzelf kunnen dan handelingsgericht onderzoek doen. Er worden bij een dergelijk onderzoek verschillende vaardigheden die een leerling nodig heeft om te kunnen presenteren op school in kaart gebracht, waaronder de intelligentie, executieve functies en de sociaal-emotionele ontwikkeling. In een schema wordt visueel weergegeven hoe de leerling op verschillende ontwikkelingsgebieden scoort. Een leerling kan bijvoorbeeld zeer hoog scoren op een intelligentietest, maar tegelijkertijd weinig flexibel zijn en moeite hebben met overzicht houden. Dan kan het helpen om een leerling veel structuur, voorspelbaarheid en duidelijkheid te bieden en te helpen bij het plannen en organiseren van zijn schoolwerk. De docenten uit de expertisegroep kunnen de leerling hierbij individueel begeleiden.

Aan vakdocenten die deze leerling les geven kunnen handelingsadviezen worden gegeven. Soms betrekken we ook externe partners, zoals bijvoorbeeld Bureau Talent, of wordt een leerling tijdelijk op het FLEX-College geplaatst."

Samenwerking met jeugdhulpverlening

Soms komt uit een onderzoek naar voren dat de ondersteuning op school niet voldoende is en dat er ook gespecialiseerde hulpverlening in de thuissituatie nodig is. Dan wordt gekeken of in samenwerking met jeugdhulp ouders kunnen worden ondersteund in de thuissituatie. **Christine:** "Op dit moment hebben we bij ongeveer 30 leerlingen dubbel bijzondere (hoog) begaafde leerlingen diagnostisch onderzoek gedaan. Duidelijk is geworden dat er vaak grote discrepanties zijn tussen de verschillende vaardigheden en ontwikkelingsgebieden. Elk kind is hierin uniek en heeft zijn eigen aanpak nodig. Wij zien dat deze maatwerk begeleiding helpt. De leerlingen hoeven niet af te stromen naar een lager onderwijsniveau en kunnen op een reguliere school onderwijs blijven volgen. Scholen en ouders zijn blij en tevreden met de ondersteuning van de expertisegroep."

"Dankzij de Sterkte en Zwakte analyse weten we beter hoe we een leerling kunnen helpen en kunnen we beter inspelen op de talenten van onze leerlingen"

(Ondersteuningscoördinator, Christelijk Lyceum Delft, locatie Molenhuispad)

Samenwerkingsverband
VO Delflanden 28.09